

Finansdepartementet

Statskontoret
Box 396, 101 27 Stockholm

Uppdrag till Statskontoret att ta fram förslag på åtgärder för att öka digitaliseringen av de statliga myndigheternas inköp

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att öka digitaliseringen av de statliga myndigheternas inköp.

Statskontoret ska analysera varför vissa myndigheter i hög utsträckning hanterar beställningar digitalt och matchar fakturor mot beställningar medan andra myndigheter inte gör det. Analysen ska ske utifrån ett urval av myndigheter samt med utgångspunkt i Myndigheten för digital förvaltnings (Digg) och Ekonomistyrningsverkets (ESV) uppföljningar av myndigheternas digitala inköp respektive efterlevnaden av det ekonomiadministrativa regelverket. Baserat på analysen ska Statskontoret lämna förslag på åtgärder som regeringen kan vidta för att öka digitaliseringen av de statliga myndigheternas inköp. Statskontoret ska analysera förslagets konsekvenser i enlighet med kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Vid genomförande av uppdraget ska Statskontoret inhämta kunskap, erfarenheter och synpunkter från Digg, Upphandlingsmyndigheten, Statens servicecenter (SSC) och Kammarkollegiet. Uppdraget ska senast den 21 mars 2026 redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Bakgrund

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2025 att det behövs ytterligare åtgärder för att öka tempot i digitaliseringen av den offentliga sektorns inköpsprocesser. En ökad användning av digitala inköp (e-handel) kan bidra till att minska administrativa kostnader, förebygga korruption och generera data som möjliggör analyser av bl.a. försörjningsberedskap, vilket behövs för

att förstärka det civila försvaret. (prop. 2024/25:1 utg.omr. 2 avsnitt 7.5). I regeringens handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan 2024–2027 anges att digitaliseringen av inköpsprocesserna behöver öka för att upphandlande myndigheter och enheter ska kunna förbättra möjligheterna till att upptäcka oegentligheter. Med digitala inköp avses att beställningar från avtal hanteras digitalt och att fakturor matchas automatiskt mot beställningar.

Digitaliseringen av inköpen behöver påskyndas för att öka produktiviteten, förebygga korruption och oegentligheter. Med produktivitet avses förhållandet mellan inköpta varor och tjänster och de resurser som används för inköpen. En ökad produktivitet kan t.ex. innebära fler produkter eller högre kvalitet för samma kostnad, eller minskade kostnader för samma mängd och kvalitet av varor och tjänster. Av ESV:s rapport Inköpsanalyser effektiviserar statlig inköpsverksamhet framgår att handläggningskostnaderna i finska myndigheter minskade med 41 euro per faktura när fakturan matchades med en digital beställning (ESV 2023:48). ESV har i rapporten Införande av e-beställningar i staten bedömt att digitalisering av inköpen kan bidra till besparingar på upp till 4 procent av den totala inköpsvolymen, vilket uppnås genom förbättrad kontroll, analysmöjligheter och nya rutiner (ESV 2008:20). Digitala inköpsystem underlättar även en hantering där beställningar måste godkännas och attesteras av en behörig person innan de går vidare till en leverantör, vilket ökar kontrollen av inköpen och förebygger korruption och oegentligheter.

Sedan 2014 ska myndigheter med fler än 50 anställda som utgångspunkt hantera sina utgående beställningar digitalt (elektroniskt), detta följer av 3 § förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte. Många myndigheter efterlever dock inte kravet. I ESV:s rapport om uppföljning av myndigheternas efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket 2024 framgår att drygt hälften av myndigheterna som omfattas av bestämmelsen hanterade mindre än 30 procent av sina beställningar elektroniskt (ESV 2025:13). Digg har på sin webbplats redovisat en uppföljning av myndigheternas e-handel (digitala inköp) vilken visar att det inkom ca 6,1 miljoner fakturor till staten 2023. Av dessa matchades 55 procent inte mot en digital beställning. De myndigheter som inte lever upp till kraven på att hantera sina beställningar digitalt och inte utvecklat matchning av fakturor behöver förbättra sina resultat för att minska risken för korruption, oegentligheter och uteblivna produktivetsvinster.

För att stödja digitaliseringen av den offentliga sektorns inköp har bl.a. Upphandlingsmyndigheten sedan 2015 och Digg sedan 2018 i uppgift att främja digitala inköpsprocesser. Båda myndigheterna deltar tillsammans med Kammarkollegiet och Sveriges Kommuner och Regioner i samarbetet Single Face to Industry (SFTI), som rekommenderar standarder för elektronisk affärskommunikation. Standarderna består av specifikationer för både innehåll och tekniska format i de meddelanden som köpare och leverantörer utväxlar. Det är även möjligt för statliga myndigheter att ansluta sig till SSC:s it-system för digitala inköp. Trots att dessa stödverksamheter finns har många myndigheter inte digitaliserat inköpen.

På regeringens vägnar

Erik Slottner

Tobias Jobring

Kopia till

Finansdepartementet/BA, IEA, ESA, DOF och SFÖ
Kammarkollegiet
Myndigheten för digital förvaltning
Statens servicecenter
Upphandlingsmyndigheten